

Kursplan

Fakulteten för samhällsvetenskap

Institutionen för pedagogik och lärande

1GN404 Didaktik och läroplansteori - inriktning fritidshem, 7,5
högskolepoäng

Didaktik and Curriculum Theory - Extended School Education, 7.5
credits

Huvudområde

Didaktik

Ämnesgrupp

Utbildningsvetenskap/didaktik allmänt

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1F

Fastställande

Fastställd 2018-05-15

Senast reviderad 2020-01-31 av Fakulteten för samhällsvetenskap. Revidering av kurslitteratur.

Kursplanen gäller från och med vårterminen 2020

Förkunskaper

1GN400 Perspektiv på läraruppdraget samt fritidshemmet och skolan i samhället - inriktning fritidshem eller motsvarande.

Mål

Kursen syftar till att studenten utvecklar didaktisk och läroplansteoretisk kunskap och kompetens. Kursen har ett fokus på de överväganden läraren ställs inför vid planering, genomförande och utvärdering av undervisning och hur dessa överväganden också sker i förhållande till vad som utgör den pedagogiska praktikens förutsättningar, processer och resultat.

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- visa didaktisk och läroplansteoretisk kunskap och kompetens genom att planera, diskutera och analysera pedagogiska aktiviteter för den yrkesverksamhet utbildningen avser
- beskriva grunddragen till det svenska och internationella didaktiska och läroplansteoretiska forskningsfältet
- med hjälp av didaktiska modeller diskutera vad som räknas som giltig kunskap och på vilka grunder innehåll väljs ut, organiseras och presenteras
- kritiskt analysera förskoleklassen, fritidshemmet och skolan ur ett samhälls- och individperspektiv med avseende på några aspekter i relationen mellan förutsättningar, processer och resultat

- kritiskt analysera utbildningens politiska styrdokument och läromedel i ett förändringsperspektiv

Innehåll

Kunskaper om undervisningens och lärandets villkor och förutsättningar behandlas genom frågor om urvalet av innehåll, hur lärandemiljöer skapas, vilken strukturering som är att föredra, hur deltagande kan stimuleras, vilken återkoppling på lärandeutfall som är framgångsrik och hur ett önskvärt lärandeutfall tillförsäkras. I kursen problematiseras därmed frågorna om hur medborgarna formas genom utbildningsväsendet och vad/vem som bestämmer vad som räknas som giltig kunskap och på vilka grunder innehåll, kunskaper, erfarenheter och värden väljs ut, organiseras och presenteras inom utbildningsväsendets olika verksamheter.

I didaktiska och läroplansteoretiska modeller och perspektiv är relationerna mellan elev, lärare, innehåll och samhälle centrala liksom frågor om vilka faktorer som påverkar förutsättningar, processer och resultat. Innehållsligt behandlas mot nämnda bakgrund läroplanernas konstruktion och grundläggande principer, vad som förvaltas över tid, vad som förändras och vilka krav och förväntningar som riktas mot utbildningsväsendet att utveckla sina ramar, verksamheter och resultat. Didaktiska och läroplansteoretiska aspekter kopplas till läromedel i vid mening, inkluderat så kallat multimodalitet. Didaktik och läroplansteori diskuteras också ur ett genusperspektiv och ett internationellt perspektiv, studenten utvecklar härvidlag en jämförande och kritisk förmåga.

Centrala innehållsområden i kursen behandlar på det här sättet förskoleklassens, fritidshemmets och skolans uppdrag, styrning och förändring och de didaktiska aspekter som är betydelsefulla i relationen mellan undervisning, fostran och lärande.

Professionsbas och professionell progression

Genom att studenten utvecklar sina didaktiska kunskaper och kompetenser om planering, genomförande och utvärdering samt utvecklar ett reflekterat och distanserat förhållningssätt, där bland annat läroplaner och läromedel förstås i ett förändringsperspektiv, understöds en kunskapsbas och professionell progression. Studenten utvecklar en professionell förståelse för att undervisningens och lärandets villkor och förutsättningar ser olika ut ur bland annat ett genusperspektiv och ett internationellt perspektiv. Studenten tränas på det här sättet i att identifiera och formulera didaktiska problem och att göra bedömningar med relevans för sin yrkespraktik och med hänsyn taget till olika samhällsliga aspekter.

Vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig progression

Genom att studenten redogör för och kritiskt granskar tidigare forskning, didaktiska modeller och läroplansteorier samt reflekterar över hur forskning kan bidra till utvecklande av egen yrkesverksamhet, understöds både en vetenskaplig och professionell progression. I kursen tydliggörs att det finns ett samband mellan vetenskapsteoretiska idéer, pedagogisk filosofi och didaktikens vetenskapliga traditioner och hur läroplaner utformas i olika tider och samhällen. Studenten tränas i att göra innehållsanalyser av läroplaner och läromedel samt diskutera och värdera dessa utifrån vetenskaplig teori.

Undervisningsformer

Undervisningen består av föreläsningar, seminarier och gruppuppgifter. Fältstudier kan ingå. Undervisningsformerna stödjer såväl utvecklandet av en professionell kommunikativ förmåga som en kritisk och demokratisk kompetens.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Studentens kunskapsutveckling och lärande kommer till uttryck i skriftlig och muntlig kommunikation och kunskaper, förståelse, färdigheter och förmågor prövas kontinuerligt utifrån utbildningens mål. Examinationer sker genom skriftliga och muntliga uppgifter och redovisningar.

Oavsett examinationsform är det den enskilde studerandes prestationer som bedöms och betygsätts. Närmare specifikation av examinationsformerna och kriterier för bedömning ges i kursens studiehandledning.

För betyget godkänd ska kursens mål vara uppnådda.

Kursvärdering

Under kursens genomförande eller i nära anslutning till kursen genomförs en kursvärdering. Resultat och analys av kursvärderingen ska återkopplas till de studenter som genomfört kursen och de studenter som deltar vid nästa kurstillfälle.

Kursvärderingen genomförs anonymt. Sammanställningen redovisas för aktuella institutionsorgan och för berört programråd.

Överlappning

Kursen kan inte ingå i en examen tillsammans med följande kurser som helt eller delvis överlappar innehållet i denna kurs: 1GN204, 7,5 hp.

Övrigt

Eventuella merkostnader i samband med uppgifter eller dylikt bekostas av den enskilde studenten.

Kursen ingår i Grundlärarprogrammet med inriktning mot arbete i fritidshem.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Obligatorisk litteratur

Elvstrand, Helene, Lago, Lina & Simonsson, Maria. (red.). (2019). *Fritidshemmets möjligheter: att arbeta fritidspedagogiskt*. Lund: Studentlitteratur. ISBN 9789144119953 (kapitel 1-2, c:a 46 s.)

Håkansson, Jan & Sundberg, Daniel. (senaste uppl.). *Utmärkt undervisning: framgångsfaktorer i svensk och internationell belysning*. Stockholm: Natur & Kultur. (309 s.) ISBN 9789127133440

Lindström, Gunnar & Pennlert, Lars Åke. (senaste upplagan). *Undervisning i teori och praktik – en introduktion i didaktik*. Umeå: Fundo. (93 s.)

Selander, Staffan & Åkerfeldt, Anna. (2016). Design i lärande. I *Leda och lära i tekniktäta klassrum*. Stockholm: Skolverket Lärportalen. (7 s.) (nedladdningsbar via skolverket.se)

Skolverket. (2014). *Fritidshem: allmänna råd med kommentarer*. Stockholm: Skolverket. ISBN 9789175591155 (nedladdningsbar via skolverket.se)

Skolverket. (senaste uppl.). *Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lgr11* (nedladdningsbar via skolverket.se) (c:a 20 s.)

Wahlström, Ninni. (senaste uppl.). *Läroplansteori och didaktik*. Malmö: Gleerup Utbildning. (213 s.)

Åkerfeldt, Anna & Selander, Staffan. (2016). Design för lärande. I Skolverket: *Leda och lära i tekniktäta klassrum*. Stockholm: Skolverket Lärportalen. (8 s.) (nedladdningsbar via skolverket.se)

Dessutom tillkommer styrdokument och vetenskapliga artiklar.